

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽEMAITĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2020-12-30 Nr. VSD-94
Kelmė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnio 3 dalimi, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, taip pat siekiant įgyvendinti Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2020 m. lapkričio 20 d. rašte Nr. SK(1.8)-61 „Dėl nustatytų dalykų vertinant vidaus kontrolę įstaigose“ pateiktas rekomendacijas, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešosios bibliotekos (toliau – įstaiga) veiklos laikotarpyje nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko įstaigos vyresnioji specialistė raštvedybai ir personalui Justina Leščauskytė.

Vertinta veiklos sritis – *viešųjų pirkimų vykdymas*.

Vertinimo metu buvo peržiūrėti įstaigos veiklą, darbuotojų veiklą ir įstaigos procesus nustatantys teisės aktai (įstaigos ir skyrių nuostatai, taisyklės, tvarkos aprašai, komisijų darbo reglamentai, pareigybių aprašymai ir kiti), reglamentuojantys įstaigos darbuotojų funkcijas, uždavinius, kontrolę ir atsakomybę, draudimus ir apribojimus darbuotojams, sprendimų priėmimo tvarką, taip pat buvo naudojamas įstaigos vadovo 2020 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. V-86 „Dėl atsakingo už korupcijos prevenciją asmens paskyrimo ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo“ patvirtintas klausimynas ir surašytas Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešojame bibliotekoje, nustatymas ir aprašymas (reg. 2020 m. gruodžio 28 d. Nr. VSD-93).

Vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis pirmiausia buvo atliekamas veiklos sričių atitikties KPI 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams vertinimas:

1. *Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika*. Įstaigoje *nebuvo* užfiksuota KPI 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejų.

2. *Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas*. Įstaiga kontrolės ir (ar) priežiūros funkcijų kitų jai nepavaldžių fizinių ir (ar) juridinių asmenų atžvilgiu nevykdo, todėl įstaigos veikla pagal šį kriterijų nevertinama.

3. *Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti*. Įstaigos darbuotojų funkcijas, uždavinius, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę reglamentuoja LR darbo kodeksas, įstaigos nuostatai, įstaigos darbo tvarkos taisyklės, skyrių ir struktūrinių teritorinių padalinių nuostatai, pareigybių aprašymai, komisijų darbo reglamentai, tvarkų aprašai, kiti teisės aktai. Darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti.

4. *Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.* Įstaigos veikla nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, todėl įstaigos veikla pagal šį kriterijų nevertinama.

5. *Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.* Įstaigoje dažniausiai priimami sprendimai, kuriems nereikia kitų institucijų patvirtinimo. Tačiau sprendimai, susiję su veiklos organizavimu, biudžeto planavimu yra derinami ir (ar) patvirtinami steigėjo ar jo įgaliotos institucijos. Įstaigos vadovui pagal kompetenciją yra suteikta teisė priimti vidaus norminius teisės aktus – patvirtinti taisykles, nuostatus, tvarkos aprašus, kuriais privalo vadovautis visi įstaigos darbuotojai ar jų grupė, ar vadovaujamosi teikiant paslaugas.

Sprendimai, kuriems dažniausiai nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priimami *viešųjų pirkimų vykdymo srityje*, todėl ši sritis formaliai atitinka kriterijų, nurodytą KPĮ 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte ir priskirtina prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

6. *Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.* Įstaigos veikla nėra susijusi su įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) tvarkymu, įstaigai nėra suteiktas paslapių subjekto statusas, todėl įstaigos veikla pagal šį kriterijų nevertinama.

7. *Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.* Įstaiga anksčiau korupcijos rizikos analizės nėra atlikusi. To įstaigoje nėra atlikusi ir STT, todėl nėra galimybės įvertinti, kaip šalinami trūkumai ir kokie pasiūlymai dėl jų pašalinimo galėjo buvo pateikti. Įstaigos veikla pagal šį kriterijų nevertinama.

Veiklos srities, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė. Atsižvelgiant į tai, kad viešųjų pirkimų vykdymo sritis formaliai atitinka kriterijų, nurodytą KPĮ 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte, ir yra priskirtina veiklos sričiai, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, šioje veiklos srityje buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės *nustatymas*. Tikimybei nustatyti buvo pasitelktas įstaigos vadovo 2020-11-13 įsakymu Nr. V-86 „Dėl atsakingo už korupcijos prevenciją asmens paskyrimo ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo“ patvirtintas klausimynas, išanalizuoti teisės aktai, įstaigos vidaus dokumentai, duomenys tikslinti žodžiu.

Išanalizavus įstaigos viešųjų pirkimų veiklos sritį nustatyta, kad įstaigoje vykdomi mažos vertės viešieji pirkimai. Šis procesas organizuojamas remiantis LR Viešųjų pirkimų įstatymu, jį lydinčiais poįstatyminiais teisės aktais, įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Pirkimų procesas organizuojamas planingai. Pirkimus inicijuoja ir organizuoja įstaigos vadovo paskirti darbuotojai. Pirkimų iniciatoriams ir organizatoriams yra taikomi nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimai, kurių yra laikomasi. Šie asmenys yra deklaravę privačius interesus. Įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už pirkimų verčių apskaitą. Analizuojamu laikotarpiu parengti pirkimų dokumentai (paraiškos, pažymos) vizuoti ir pasirašyti atsakingų asmenų, dokumentai įtraukti į atitinkamus registrus, pirkimų sutartys skelbiamos, VPT pateikta nustatytos formos ataskaita. Įstaigoje analizuojamu laikotarpiu nebuvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų ar panašių veikų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad nors veiklos sritis – viešųjų pirkimų vykdymas atitinkanti KPĮ 6 straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatytą kriterijų, tačiau atlikus šios srities analizę, konstatuotina, kad korupcijos pasireiškimo rizika šioje srityje yra valdoma, papildomų antikorporcinių priemonių imtis nėra būtinybes, korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje yra minimali.

Direktorė

Rita Grišienė

Justina Leščauskytė, tel. (8 427) 61031, e. p. justina.lescauskyte@kelmeszemaiteisvb.lt